

Paprazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XVIII

2/2021

Dedina roka 2019

júl

Štvrťročník

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Situácia s koronavírusom sa trochu upokojila, opatrenia sa uvoľňujú a život sa postupne vracia do normálu, no podľa správ o všetkých zmutovaných vírusoch je obava, že to nebude nadhlo. Treba však myslieť pozitívne a robiť všetko pre to, aby sa situácia s pravidelným testovaním a zatváraním ekonomiky neopakovala.

Snažili sme sa pomôcť

Pri očkovaní i preočkovaní v Papradne a aj na doline sme oslovili organizácie, ktoré by to mohli zrealizovať. Aj napriek nášmu vynaloženému úsiliu a splneniu všetkých podmienok, ktoré sa počas vybavovania nezmyselne menili, sa nám to doteraz nepodarilo. Chcem sa poďakovať MUDr. Krišťákovi, ktorý nám ochotne pomohol s potvrdeniami pre imobilných občanov. Snažili sme pomôcť a umožniť im zaočkovanie u nich doma, no aj toto zostalo v slepej uličke. Na jednej strane vláda hovorí, ako sú pripravení zaočkovať všetkých a chcú zvýšiť počty ľudí ku kolektívnej imunite, a na druhej strane nedokážu urobiť ústretový krok voči ľuďom, ktorí by aj záujem mali, no je komplikované pre nich objednávať sa cez internet, ako aj behať po očkovacích centrách.

Postupne plníme svoje plány

V obci sa nám darí postupne robiť to, čo sme si naplánovali na tento rok. Kultúrny dom máme už celý zateplený s novou fasádou, cesta pod Húboč má nový koberec. Podarilo sa nám porobiť aj jednotlivé uličky, ktoré sa na túto cestu napájajú, a zmesť sme sa do rozpočtu. Bola medzi nimi ulička, ktorá bola doteraz bez povrchovej úpravy. Urobili sme odkop zeminy, návoz makadamom, prerovnanie drvou KSC a navrch išiel frézovaný asfalt aj s nástrekom. Chalupári, ktorí túto cestu využívajú, poďakovali, že cesta je perfektná a konečne nemusia chodiť po blate. No reakcia našich troch občanov jediného rodinného domu, ku ktorému cesta vedie, boli nadávky, ktoré tu nemôžem ani napísať. Podstata bola, že susedia na susednej ulici majú asfalt a oni iba frézovaný asfalt. Nedokázali pochopiť, že cesta k susedom bola už v minulosti „vyštorcovaná“ kameňom a spevnená, úpravy pod nový

Objavujme papradniansku prírodu

Začalo sa krásne leto a po všetkých tých obmedzeniach sa nám dýcha ľahšie. Akoby sme všetko objavovali nanovo. Mnohí sme zistili, že nemusíme cestovať ďaleko za hranice, aby sme objavili niečo krásne. Naše papradnianske hory sú plné dolín, cestičiek, potokov, chalúpok, kvetov a rastlín, ktoré sme ešte nevideli a ktoré čakajú na naše objavenie a obdivovanie. Ale príroda si vyžaduje od nás, aby sme sa v nej správali ako hostia a nie ako dobyvatelia.

Želáme vám, aby ste toto leto zasa objavili ďalší krásny kúsok Papradna. A potešíme sa, keď nám o tom dáte vedieť.

Pekné letné chvíle vám želá redakcia

Prvoprijímajúce deti u pána farára v záhrade.

asfalt boli minimálne a asfalt na nej vydrží dlhé roky. Cesta k nim bola iba hlina, je pod horou, podmoká a keby sa mal dať asfalt, tak príprava podložja s drenážou by niekoľkonásobne predražila túto slepú uličku. Obľúbená je u niektorých občanov fráza – „ved si platím dane“. Tak som im prerátal cenu prístupovej cesty k nim a vyšlo nám, že by na ňu našetrili za 1000 rokov. Sebeckosť, závisť a zákernosť vytláča z našich životov vzájomnú toleranciu, úctu a sebareflexiu.

Dedina roka 2019 do Európy

Počas letných mesiacov by nás mala navštíviť aj medzinárodná hodnotiacia komisia ešte k súťaži Európska dedina roka, do ktorej sme postúpili ako dedina roka 2019 a kvôli epidémii nebola ukončená. V tejto súvislosti by som chcel poprosiť dobrovoľné zložky, ako aj jednotlivcov, ktorí

budú mať chuť pomôcť, aby sme ukázali, že v Papradne žijú ľudia, ktorí sú dobrosrdeční a pohostinní, ktorí sa vedú zabaviť a aj priložiť ruku k dielu. Z našich aktívnych dôchodcov si môžeme brať príklad všetci. V jarných mesiacoch upratali priestory okolo úradu, vytrhali burinu pri chodníkoch okolo ciest a obrovský kus roboty urobili pri kosení cintorína. Toto sú práce, ktoré sa opakujú donekonečna, a keď sme mali 40 nezamestnaných, sa v pohode zvládali. Teraz máme 6 a je problém držať verejné priestranstvá čisté a upratané. Väčšinou si každý uprace iba po svoj plot a to za ním ako keby bol iný svet, do ktorého nepatríme. No česť tým, ktorí majú upravené okolie aj za plotom, a myslím, že je to aj také zrkadlo osobnosti.

Pokračovanie na str. 2

Slovo starostu

Pokračovanie zo str. 1

Zberný dvor je otvorený tak, aby sme v maximálnej miere vyšli v ústrety občanom. No aj tak vyseparovaný odpad vykladáme vo vreciach k zberným miestam v dedine a po horách, lebo je to pohodlnejšie, ako zabehnúť na ten zberný dvor, aj keď to mám naložené v aute. Tie vrecia musí niekto znova pozberať a zaviezť. Stačí trochu veterné počasie a všetko lieta po dedine. Detské ihrisko je stále plné detí a aj ich rodičov, čo je dobre. Tešíme sa, že sa využíva, no ráno musí niekto pozberať poháre z baru, kartóny z pizze a papieriky z dobošiek a sladkostí, ktoré lietajú po celom ihrisku. Treba si uvedomiť, že aj toto musí niekto upratať, ak tu nechceme mať ako v niektorých osadách. Tento rok by sme chceli zrekonštruovať komplet elektrické

rozvody v kultúrnom dome. Prebiehajú aj prípravy pre výstavbu novej bytovky, no tu sa nám ukázal ďalší problém. Je ním veľké množstvo hlíny, ktorá bola navesená v minulosti na miesto, kde je táto bytovka aj v územnom pláne plánovaná. Breme z minulosti, ktoré na jednej strane bude stáť nemalé financie a na druhej strane v dnešnej dobe je aj obrovský problém túto hlinu niekde umiestniť.

Užime si leta

Horúce počasie je predzvesťou leta a obdobia dovoleniek, ktoré asi nebudú také masívne po celom svete a pri moriach ako kedysi, no aj na Slovensku je plno krásnych miest, kde sa dá oddýchnuť. Podstatné je trochu vypnúť od bežných starostí a tráviť tento čas s rodinou a priateľmi, s ktorými sa cítime dobre. Tak si leto užijeme, oddýchnieme si a hlavne si neprinesme nejaký zmutovaný vírus domov.

Ing. Roman Španihel

Burza v nových priestoroch

Charitatívna burza oblečenia Posuň to ďalej sa tento rok napriek komplikovanej situácii opäť uskutočnila. Nakoľko estrádna sála bola dlhodobo využívaná na testovanie občanov na ochorenie COVID-19, premiestnila sa do nových priestorov v hornej materskej škole. Nakoľko to kapacitné možnosti umožňujú a aj po jej otvorení bolo prinesené ďalšie oblečenie, otvorí sa zas. O presnom termíne vás budeme informovať. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa akokoľvek zapojili do jej prípravy. Zvlášť Hilde Jurčíkovej, Lýdii Lališovej, Anne Pozníkovej, Márii Miniarikovej, Anne Hromadíkovej, Jane Zábavčíkovej, Elene Vatolíkovej, Anne Levčíkovej, Milke Šamajovej. **(zb)**

Matričné okienko

Svadby

24. 4.

Jozef Harušinec
a Marika Macháčová

15. 5.

Lukáš Bednár
a Mgr. Lucia Šišťíková

Peter Boželník
a Denisa Lohazerová

29. 5.

Štefan Šamaj
a Monika Brišová

5. 6.

Vladimír Miček
a Denisa Hluchová

12. 6.

Pavel Kroul
a Ing. Viera Turčíková

26. 6.

Ing. Patrik Macošinec
a Mgr. Lenka Vaščíková

* Vítame vás

Karolína Kapráliková

Eliáš Hromadík

Šimon Hudek

Karol Režný

Zomreli

Štefan Vašík (1954) 2. 4.

Vincent Turičik (1934) 9. 4.

Eva Jánošíková (1936) 26. 4.

Božena Jánošíková (1960) 11. 5.

Mária Lališová (1939) 14. 5.

Ján Hrebičik (1949) 23. 5.

Anton Zboran (1948) 3. 6.

Anna Pračková (1951) 8. 6.

Marta Seková (1955) 15. 6.

Daniel Turičik (1957) 15. 6.

Môžu nám vás závidieť

Obecný úrad v Papradne vyjadruje uznanie a vďaka členom všetkých dobrovoľných zložiek. Tí boli na spoločnom stretnutí požiadaní o spoluprácu pri čistení, udržiavaní a zveľaďovaní obce. Takmer všetci sa už aj bez toho zapájali do takýchto aktivít, avšak to, čo dokázali teraz, je hodné obrovského obdivu. Každý z nich má svoju prácu, rodinu, zdravotné obmedzenia, množstvo iných povinností, no dokázali prísť a čistiť verejné priestranstvá, kosiť cintorín, zametať, upraviť okolie futbalového ihriska, vyčistiť Stavnicu od náletov, upratať turistické chodníky, pomáhať pri akciách... A to máme ešte pred sebou pol roka. Kým v iných obciach sa sťažujú na nezáujem pomôcť zo strany ich občanov, u nás je to pravý opak! A veru môžu nám vás závidieť. **Ďakujeme!**

Zbierali odpad v prírode

Deň Zeme pripadá na 22. apríl a jeho zmyslom je upozorniť na ničenie životného prostredia, vyzdvihnúť dôležitosť jeho ochrany a zachovania aj pre ďalšie generácie. Pravidelne sa v tom čase organizujú rôzne ekologické aktivity. V tomto roku sa v obci Papradno prvýkrát organizovala výzva na čistenie prírody a zber odpadu. Aktívni občania, ktorí vo svojom voľnom čase čistili okolie rieky, potokov, stavičiek či zastávok, mohli poslať fotku z tejto činnosti a získať odmenu. Teší nás, že výzva našla odozvu zo strany ľudí a príroda sa vďaka nim stala čistejšou pre všetkých. A preto by sme chceli zvlášť poďakovať Vladimírovi Bednárovi s Luciou Bednárovou, Adamovi Bašovi, Kataríne Baštekovéj a manželom Marte a Zdenovi Žilinčíkovcom. Zdvihnúť plechovku či plastovú fľašu zo zeme a dať ju tam, kam patrí, nestojí veľa námahy. Učme to aj svojich blízkych a predovšetkým detí. A nemusíme ani čakať na 22. apríl. Zaučať možno pri najbližšom pobyte v našich krásnych horách a na lúkach. **(zb)**

Máj tešil všetky ženy

Posledný aprílový deň opäť patril ženám a dievčatám. Odvtedy sa na priestranstve pri kultúrnom dome týčil 25-metrový máj. Ozdobili ho členky FSk Podžiaran a vďaka šikovným mužom (a obecnému traktorovi) sa zdvihol do výšky. Nezabudlo sa však ani na dramatické chvíle pre ľudí, ktoré zažívali v roku 1945 na Košiaroch. Symbolicky piesňou, položením kytice a chvíľou ticha si ich pripomenuli všetci prítomní. (zb)

Uvítanie detí

Dňa 3. júna 2021 sa v kinosále KD uskutočnilo uvítanie detí do života. 19 detí a ich rodičov privítal starosta obce Ing. Roman Španihel a jeho zástupkyňa Daniela Smädišová. Novorodenci dostali „do perinky“ obálku s hotovosťou 170 eur a potom boli slávnostne zapísané do Pamätnej knihy obce Papradno. S krátkym, ale krásnym kultúrnym programom vystúpili deti z MŠ. (zb)

Farská charita v Papradne

začala svoju činnosť nsmelo a s obavami, či uspeje vo farnosti, ale o to srdečnejšie a s nádejou i vierou v jej úspech a zdarné zaradenie sa do života obce práve vtedy, keď bol vyhlásený Rok milosrdenstva.

Hneď v úvode by sme radi všetkým pripomenuli, že naša charita je založená na základe dobrovoľnosti a členovia charity nepoberajú žiadne finančné príspevky a nemajú žiadne osobné výhody. Najskôr sme pracovali samostatne, no od 27. 2. 2020 Farská charita Papradno začala oficiálne a úspešne pracovať pod vedením Diecéznej charity Žilina.

Jej hlavným poslaním je pomoc bližným, ktorí nie vlastnou vinou sa ocitli v núdzi a ktorí majú o túto pomoc záujem. Našu pozornosť zameriavame hlavne na deti a seniorov. Oslovujeme darcov prostredníctvom Farského úradu Papradno, obce Papradno, obecných novín a letákov a veľmi nás teší, že vaše srdcia nezostávajú k našim výzvam chladné, že ochotne a radi sa znova a znova zapájate a pomáhate.

Činnosť charity sa začala na Vianoce poskytnutím pomoci deťom prostredníctvom srdiečok milosrdenstva. Veď kedy

inokedy ako v tieto najkrajšie sviatky v roku sa máme zaslúžiť o to, aby sa rozžiarili detské oči, a vnieť im do života radosť a pekné spomienky! Táto jedinečná akcia sa tieto Sviatky v kostole úspešne konala už šiestykrát. Sústreďujeme sa na deti v núdzi a prinášame im domov vianočné darčeky.

Z ďalších aktivít spomenieme:

- viacerým deťom, ktorých rodičia boli v hmotnej núdzi, sme uhrádzali a uhrádzame príspevok na stravu v školskej jedálni,
- úspech zaznamenala a úspešne pokračuje akcia Posuň to ďalej. Je to zbierka oblečenia, ktoré sem venujú naši spoluobčania, to sa ďalej triedi a nakoniec sa ponúka ľuďom, zbierka uterákov (uskutočnila sa dvakrát) určite potešila nocľaháreň sv. Vincenta de Paul v Bratislave. Materiálnu pomoc s uterákmi potrebovali najmä v súvislosti s nutnosťou zvýšených nárokov na hygienu pre ľudí bez domova počas koronakrízy. Počas jedného týždňa sa vo farnosti vyzbierala viac ako stovka uterákov,
- potravinová zbierka pomoci bližnému prostredníctvom COOP Jednoty, zastúpenej

riaditeľom Ing. Miroslavom Janíkom. Do predajní COOP Jednota sa pred Vianocami umiestnili koše, do ktorých kupujúci darovali nakúpené potraviny. Zbierka mala veľký úspech, pretože ste, milí občania, mnohí nezaváhali zapojiť sa, a tak prispieť na dobrú vec. Zbierku potravín sme zopakovali aj na Veľkú noc. Veľmi nás potešilo, že i teraz boli koše plné, a teda ani vaše srdcia nezostali chladné.

- za pomoci Diecéznej charity Žilina sa nám podarilo uskutočniť viac projektov materiálnej pomoci pre našich občanov. V projekte Pomoc ľuďom a rodinám sme zabezpečili drevo na kúrenie už pre viacerých ľudí (obdarovaný musí byť vždy nový človek), zakúpili sme novú práčku, nakupujeme a darujeme potraviny seniorom, ktorí žijú sami a ktorí nemajú financií nazvyš.
- posledný projekt, do ktorého sme sa úspešne zapojili, poznáte pod názvom Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok. Darcovia si z obecného úradu zobrali pripravenú krabicu, ktorú naplnili hygienickými potrebami, niečím sladkým, slaným, kávou, čajom, knihou, krížovkami či

nejakým malým darčekom. Podarilo sa nám obdarovať až sedemdesiat seniorov.

Milí spoluobčania, sami by sme nedokázali zohnať financie na realizáciu týchto položiek v takej výške, za akú poskytujeme pomoc núdnym, a preto nás nesmierne teší vaša účasť na zbierkach a empatia, ktorú preukazujete pri pomoci tým, ktorí to najviac potrebujú. Preto by sme sa chceli zo srdca poďakovať predavačkám a vedúcim COOP Jednoty, predstavenstvu COOP Jednoty, všetkým podnikateľom s potravinami, Kolibe, FeMaDe, zamestnancom Obecného úradu v Papradne a hlavne vám, darcovia a dobrodinci, a zaželať vám čo najviac úspechov. Veríme, že súčasná situácia už čoskoro skončí, že sa podarí skončiť s koronavírusom a my budeme môcť o to viac pomáhať svojim bližným. A tak by sme sa chceli obrátiť na vás s prosbou o ďalšiu spoluprácu, pretože:

„Nijaká technika a nijaká inštitúcia nemôže nahradiť ľudské srdce, ľudské úsilie, keď ide o stretnutie s utrpením bližného. Úcta k ľudskej dôstojnosti sa tak spája s láskou k trpiacemu človeku.“ Ján Pavol II.

Charita Papradno, E. P.

Duchovné slovo

Drahí bratia, drahé sestry,
tento rok slávime Rok sv. Jozefa. Kto bol Jozef a prečo si za-
slúži našu úctu?

Jozef, obyčajný provinčný robotník, dostáva ťažkú skúšku. Je zasnúbený s Máriou, ktorá zostane tehotná. Jozef má možnosť rozhodnúť sa: verejne Máriu prepustiť alebo jej vystaviť súkromný prepúšťací list. Ak by Jozef zvolil prvý spôsob, Mária by sa musela podrobiť súdu, teda lepšie povedané, bola by hneď odsúdená ako hriešnica. Jozef sa však rozhodne česť Márie ušetriť. Nemyslí na seba – toho, komu je ublížený. Nevykrikuje Máriino meno a neohovára ju. Nedáva ľuďom zámienku, aby ju súdili. Jozef jej odpúšťa, hoci je v práve.

Robíme tak i my? Keď nás niekto nahnevá, ako sa zachováme? Vykričíme jeho správanie, hriech pred ľuďmi? Informujeme iných o jeho konaní s tým, že sme v práve? Veď on je vinný, nie ja. Ja dodržiavam zákon a on ho porušuje. Je bezohľadný, klame nás, zavádza nás. My sme mu pomohli a on nás hneď na to zrádza. A ľudia počúvajú a súdia.

Odsúdenému nedáme možnosť sa obrániť. Vydávame rozsudok – našťastie, nie kameňovanie, krížovanie či bičovanie. Hoci istým spôsobom by to bolo lepšie. Človeka ukameňujeme našimi slovami, zničíme a udupeme jeho česť. Nenecháme na ňom ani suchú nitku – veď nech sa skrýva, má sa prečo hanbiť.

Čo však, ak sme ho odsúdili neprávo? Čo už, stalo sa. Život je o chybách – povieť si. A tu to končí. Žiadne ospravedlnenie, prípadne pristúpime k tomu horšiemu riešeniu pre nás – samých seba ospravedľujeme: „Ja som to nevedel. To mi on povedal. To on mi o ňom povedal tú lož.“

Jozef mal možnosť: mal možnosť obhájiť svoju česť, aby sa z neho ľudia nesmiali, aby nevyzeral ako hlupák. V podobnej situácii bol aj prvý muž Adam. Ako reagoval na porušenie Božieho príkazu? „To ona, moja žena Eva, ma naviedla.“

Sebaľútosť, vykazovanie sa v lepšom svetle, hľadanie príčin, prečo sme tak konali. Miesto toho, aby sme hľadali riešenie, hľadáme príčiny. Miesto ospravedlnenia sa a priznania svojej chyby hľadáme vinníka. A ak sa už ospravedlníme, tak jedine len osobe, ktorej sme ublížili. Znova nastupuje pýcha. Už roznesenú klebetu neodvoláme pred tými,

*Svätý Jozef, spravodlivý pestún,
prijmi nás do svojej láskavej náruče
a otcovsky chráň našu farnosť i rodiny.*

ktorým sme ju povedali.

Jozef bol spravodlivý muž. Ako každý človek, nahneval sa. Raniho ho Máriino správanie. Jozef sa však nenechal premôcť svojím egom, vlastnými emóciami. Sadol si a uvažoval. Rozhodol sa Máriino zlyhanie nerozlišovať ďalej a nesúdiť ju. Zákon vyložil láskou: nenechal Máriu vystaviť verejnej hanbe.

Jozefovi sa vo sne zjavuje anjel. Prečo? Nezaslúžil by si za svoje správanie, aby sa mu zjavil osobne ako Márii? Nebol dostatočne milosrdný, dobrý a láskavý? Aj to nám svedčí o Jozefovom charaktere – nečaká oslavné ódy, ďakovné reči, pochvaly pred publikom. Anjel sa mu zjavuje vo sne, čo zvýrazňuje Jozefov charakter. Len človek, ktorý dokáže vnímať Božie skutočnosti a je schopný rozlišovať, môže takto vnútorne komunikovať s Bohom. Nie je vnútorne slepý – vidí, vníma. Schopnosť rozlišovať je dôležitá na to, aby človek rozoznal, či je to obyčajný alebo skutočný sen. Jozef dostal veľký dar. Dokáže sa vnútorne upokojiť a rozjímať. Ak sme nahnevaní, ťažko sa nám premýšľa, myslíme na pomstu, na svoju pýchu. Jozef sa dokázal upokojiť a pozerá sa na Máriu Božimi očami – očami lásky.

Jozef sa dozvedel pravdu. Pravdu, ktorá je málo uveriteľná, až nepredstaviteľná. Navyše anjel ho oslovuje Jozef, syn Dávidov. Nielenže je Jozef láskavý a dobrý, ešte dostane prívlastok syn Dávidov. Anjel mu pripomína predka, ktorý zhrešil – nechal zabiť muža kvôli žene. Prečo ho anjel takto ponižuje, smeje sa mu? Častokrát sa stane i nám,

že sa voči druhému zachováme dobre a vráti sa nám to v zlom. Nie. Takto sa naša láskavosť nemôže chápať. Anjel vyzdvihol Jozefov pôvod práve preto, aby zvýraznil skutočnosť, že Jozef je pravý dedič dávidovskej dynastie: spravodlivý kráľ, vyvolený, ten, ktorý stojí pred všetkými. Rovnako to platí aj pre nás: nie všetko, čo sa o nás vyriekne, treba brať ako slovo do bitky. Treba rozlišovať – možno nás ten človek nechcel uraziť, nemyslel to tak. Ak nás chcel uraziť, zranil nás zámerne – trpme ako kráľovskí, Boží dediči. Odplaťme krivdu láskou. Strpme zlo. Znášajme zlo a posmech dôstojne – sme predsa Božie deti, teda sa aj tak správajme.

Jozefa jeho spravodlivosť a vnútorná vnímavosť voči Bohu naučila prijať Božie poslanstvo. Anjel pokračuje, dáva Jozefovi úlohu: pomenovať dieťa menom Ježiš. Nereptá, že je pokorný a ešte mu niekto niečo radí. Prijíma túto radu či rozkaz. V jeho sne nenájdeme žiadny prejav pýchy či sebaľútosť. Riešenie situácie ponecháva na Boha. Verný až do konca. Necháva sa unášať Božím slovom.

Jozef sa teda stáva pestúnom Ježiša. Povedali by sme, koho si Boh vyberie, tomu dá špeciálne dary. Nie. Jozef to nemal jednoduché: chudobný tesár, ktorý nemohol nájsť príbytok pre Božie dieťa. Jozef mohol zapochybovať – naozaj si ma vybral Boh? Prečo mi teda nepomôže. Jozef však takto nepremýšľa. Prijíma svoj údel, svoju skúšku. Nevyčíta Márii, že kvôli nej sa všetkého vzdal – nemá česť a ešte musí hľadať prístrešie pre dieťa, ktoré ani nie je jeho. Jozef ani raz Márii nepripomenul túto skutočnosť.

Ako často tak robíme my? „Keby som si ťa pred rokmi nevzala...“ „Keby som počúval svoju matku...“ „Kamaráti, kamarátky mali pravdu...“ „Ja som vedel/a, že to nie je pravda...“ Keby bolo keby. Jozef, aj keď je zúfalý a unavený, neprestáva veriť. Hľadá riešenie, nie príčiny. Nevyčíta. Neobviňuje Boha zo svojej situácie. Zvieratká v maštali symbolizujú nechápavých ľudí: Jozef má právo sťažovať sa, bedákať. On je však verný. Nedáva zámienku k hádke s Máriou alebo urážke Boha. Anjeli spievajú: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Ľudia dobrej vôle sú tí, ktorí sa pozerajú na druhých s láskou – ako Jozef.

Radosť však netrvá dlho. Jozef, muž spravodlivý, musí znova

prežívať úzkosť. Tentokrát horšiu. Jozefove skúšky sa stupňujú. Jozef musí s rodinou utekať do Egypta. Hrozí im smrť. Jozef, ktorý pochádza z kráľovského rodu, a dieťa Božského pôvodu musia utiecť medzi vyvrhelov, medzi pohanov až do Egypta. Nie do susednej dediny či mesta, či krajiny. Ale ďaleko medzi pohanov. Jozef sa nevzdáva. Vydrží aj túto dlhú, niekoľkoročnú skúšku.

Neskôr prežíva ďalšiu skúšku. 12-ročného Ježiša stratí. Znova si mohol Jozef povedať – čo robila Mária? Veď ona je matka a ja som len pestún. Ako si nemohla všimnúť, že jej chýba dieťa? Nie. Ani tu Jozef takto nerozmýšľa. Vracia sa naspäť spolu s Máriou a hľadá Ježiša. Pomáha jej, robia všetko spolu. Nenecháva všetko na ňu. Koľkokrát vyžadujeme niečo od iných? Čo keby sme priložili ruku k dielu aj my? Nachádzame si výhovorky: „Samozrejme, hentí. Nech si urobia.“ „Alebo „Prečo to neurobia takto?“ „Ha, hlavne, že robia tamto a toto neurobia.“ Čo tak priložiť ruku k spoločnému dielu? Sme rodina, spoločenstvo: žijeme v jednej obci, v jednom štáte a čo navyše – stretávame sa pred jedným Bohom.

V rodine sv. Jozefa panovala poslušnosť a sloboda – Ježiš počúval svojho pestúna a zároveň mu Jozef dovolil pripojiť sa k svojim priateľom. Mal prísť až navečer. Jozef s Máriou hľadali Ježiša tri dni: tri dni trápenia a strachu o dieťa. Po troch bolestivých dňoch ich Ježiš zraňuje svojou odpoveďou: „Nevedeli ste, že musím byť v dome svojho Otca?“ Mária s Jozefom nechápajú, avšak nechávajú Ježišove slová v svojom srdci dozrieť. Jozef sa stará o Ježiša a miesto vďaka dostane výtčiku.

Ako sa ďalej vyvíja Jozefov život? Nemá to ani potom ľahké. Má ťažkú prácu. Pracovať ako tesár je náročné. Jozefove ruky sú zrobené, celé telo zničené od namáhavej práce. Ani raz si neodýchne. Prítom aspoň „na dôchodku“ mal mať nejaké uznanie. Mala byť z neho autorita medzi ľuďmi. Znova nie. Jozef sa pozerá na svet Božimi očami. Pokorný až do konca. Ako často reptáme my? „Svojím deťom som všetko dal/a.“ „Čo všetko som urobil pre ľudí.“

Ako končí Jozefov život? Čakali by sme, že verejnými poctami. Že sa s ním príde rozlúčiť celá dedina, že celá dedina bude ho rekovať, aký dobrý muž zomrel.

Pokračovanie na str. 5

Pokračovanie zo str. 4

Nie. Jozef zomiera tak, ako žil, v pokore a tichosti. Avšak zomiera ako najšťastnejší človek v dejinách. Nikto nezomrel tak, ako on – v prítomnosti samotného Boha a sv. Matky Božej. „Nijaký muž či žena nikdy nezažili milosť zomrieť v prítomnosti Ježiša a Márie,“ poznamenáva jezuita Francis Filas.

Jozef je patrónom šťastnej smrti.

Zomrel v blízkosti Ježiša a Márie. Je preto logické, aby sme prosili sv. Jozefa, aby za nás orodoval, aby sme aj my zomierali podobne – v spoločenstve s Máriou a Ježišom až do posledného dychu.

Sv. Jozef, ty patrón šťastnej smrti, nauč nás byť pokornými a vnímavými voči Božiemu volaniu, oroduj za nás! To vám a ďalšie Božie milosti vyprosujem u sv. Jozefa.

Mgr. Martin Hruška

Sprievod veriacich zo sv. omše na Božie telo od amfiteátra ku kostolu.

Prvé sväté prijímanie 6. júna 2021

Ježiško môj drahý, milý, žehnaj kňaza Martina, je tu pre nás v tejto chvíli, vo viere nás objíma. Nás ovečky k Tebe vedie, dobrý pastier veru je, na nikoho nezabúda a každého miluje.

Valentínka Koreníková

Touto cestou by sme sa radi poďakovali nášmu farárovi Martinovi Hruškovi za to, že priviedol naše deti k prvému svätému prijímaniu. Jeho veľmi milý a ľudský prístup k deťom postupne plní aj predné lavičky v kostole, čo nás teší. Deti chodia s radosťou na sväté omše a dúfame, že ich láska k Ježišovi im vytrvá na celý život. Vďaka aj za úžasné posedenie a pohostenie vo farskej záhrade, deti si to užili, vyšantili sa a zabavili so zvieratkami. Určite si to budú dlho pamätať a s radosťou spomínať na túto slávnosť.

Ďakujú rodičia prvoprijímajúcich detí

Desať rokov slúži Bohu ako kňaz

Na svätej omši dňa 25. júna, ktorú celebroual J. Exc. Mons. Peter Beňo, pomocný biskup Nitrianskej diecézy, za účasti kňazov Žilinskej a Nitrianskej diecézy sme si pripomenuli 10. výročie kňazskej vysviacky nášho pána farára vdp. Martina Hrušku. Diakonát prijal 11.6.2010 v Púchove a presbyterát 18.6.2011 v Žiline. Pôsobil ako kaplán vo Varíne, Bytči, Považskej Bystrici, Kysuckom Novom Meste. Od 1.7.2019 máme tú česť, že sa stal jedným z nás a spravuje našu farnosť. Radosť z jeho prítomnosti a okrúhleho jubilea spolu s ním prežívali v hojnom počte farníci, zástupcovia obce aj všetkých dobrovoľných zložiek. Slávnostný ráz omše podčiarkol spev našich Podžiarancov a hra na gitare Matí Ríčkovej. K tomuto významnému výročiu mu všetci ešte raz želáme veľa Božích milostí a požehnaní a modlíme sa zaňho.

Najznámejšie rody v Papradne

Mnohé mená sa do Papradna dostali dosť neskoro. Niektoré z nich zanikli, iné trvajú dodnes, ale veľmi sa nerozšírili. K takým patria aj priezviská Macošinec a Meštík. Rod **Macošincov** je u nás krátku dobu. Starý Macošinec pochádzal zo susedného Štiavnika. Oženil sa s Knapovou (Beňovou), s ktorou mal dvoch synov – Františka a Jozefa. V Papradne zostal len František, Jozef odišiel do Čiech a už sa nevrátil. Meno Macošinec pochádza pravdepodobne z Lysej pod Makytou, kde sa už v roku 1700 spomína valašský vojvoda Ján Matošinec. (Podľa Š. Meliša) Macošinec, ktorý prišiel do Papradna, sa volal Gašpar a jeho manželka bola Anna Knapová. Syn František sa oženil s Helenou Balušikovou, s ktorou vychovali šesť detí – Františka, Petra, Jána, Pavla, Elenu a Juraja. Siedmou bola dcéra Kamila, v. Cupanová, ktorú mala Františkova manželka za slobodna. Z týchto detí bývajú dnes v Papradne Elena v.Šaržiková, Kamila s rodinou a Ján s manželkou Jaroslavou Baculíkovou, synom a dcérou Denisou, známou speváčkou a členkou našej FSK, ako aj členkou redakčnej rady Polazníka. Peter žije s rodinou v Považskej Bystrici a Pavol s rodinou v Stupnom. Okrem Jána žili v Papradne aj František a Juraj. Juraj zomrel slobodný a bezdetný v roku 2017 a František, po ktorom zostala manželka

Anna, rod. Knapová, Gašpar Macošinec a ich drevenica zo 60. rokov minulého storočia.

Emília, dve deti a vnuk, v roku 2016.

V starších zápisoch meno **Meštík** chýba. Prvý raz sa spomína až v roku 1855, a to Štefan Meško, ktorý býva v dome č. 125. V roku 1874 žije v Hájnoviech grunte Matej Mešák a Matej Meščák. Pravdepodobne ide o omyl a jedná sa o toho istého. Neskôr sa toto meno upravilo na tvar Meščík. Podobné priezvisko Meško je početné v Terchovej. Vyskytuje sa aj v Považskej Teplej, Visolajoch a bolo aj vo Sverpci. (Podľa Š. Meliša)

Meno Meštík patrí dnes u nás len potomkom rodiny Michala Meštíka (1910 – 1997) a Terézie Hajdušikovej, ktorí mali troch synov a dcéru Helenu, v. Fortuníkovú. Synovia Tomáš (manž. Oľga Barteková) a Kamil (manž. Emília Šamajová), ktorí žili v Papradne, už zomreli. Po Tomášovi tu zostal syn Laco, po Kamilovi slobodné dcéry Jana

a Andrea a syn Milan s manželkou Darinou a dvoma deťmi. V Papradne žije aj Helena Fortuníková s rodinou a Kamilova dcéra Ivetka, v. Macháčová, tiež s rodinou.

Moravík

Toto priezvisko sa v Papradne spomína už v roku 1592, a to vo forme Moravčík Matúš. Zapísaný je medzi želiarmi. Meno Moravík k nám priniesol, ale pravdepodobnejšie je, že si ho tu našiel niekto z valachov, ktorý sa najprv vysťahoval na Moravu a potom sa vrátil. U nás ho nazvali jednoducho Moravanom. Keď Ján Hrkodej z Brvnišťa odišiel okolo roku 1565 do Rožnova, kde sa stal valašským vojvodom, sťahol so sebou aj mnoho valachov. Niektorí z nich, najmä valasi z Papradna a Brvnišťa, sa potom vrátili. Tak sa zdá, že aj predok dnešných Moravíkov bol medzi nimi. V matrike zomrelých nájdeme tieto zápisy: v roku 1769 zomrel Carolus Moravus et Rožnov a roku 1773 v marci zomrel 40-ročný Jozef Moravus z Brvnišťa. Pochoval ho Hugolín Gavlovič, ktorý vtedy pôsobil v Papradne. Moravus – Moravík teda prišiel z Rožnova z Moravy. Toto priezvisko bolo u nás zapisované v rôznych podobách. Moravus, Morava, Moravan,

až nakoniec sa ustáilo v tvare Moravík. Jedna vetva tohto rodu dostala prívlastok Gumík. Pôvodne Gumo. Lebo dodnes sa hovorí u Gumvo, Gumová, Gumovci. Priezvisko či prezývka Gumík je prvýkrát v matrike zapísané v roku 1812. A potom ešte viackrát. Títo Gumíkovci majú dnes úradné priezvisko Moravík a to druhé sa chápe len ako prezývka. Rod Moravíkovcov patrí u nás aj dnes k najrozšírenejším. (Podľa Š. Meliša) V minulosti žili u nás viaceré rodiny Moravíkovcov a takmer všetky sa zachovali dodnes, preto patrí meno Moravík k najrozšírenejším v Papradne aj dnes. Na trvalý pobyt je v súčasnosti prihlásených 45 osôb.

K spomínaným Moravíkom – Gumíkom patrili, a aj dnes ešte patria, dve spríbuznené rodiny. Do jednej rodiny patrili bratia Michal, Šimon a hluchonemý Ľudovít a do druhej bratia Vendelín a Juraj. Michal s manželkou Františkou Hároníkovou žili na hornom konci dediny v Diškoviech grunte. K ich siedmim deťom patrili – Viktória, Ivan, Vlasta, Ladislav, Ján, Daniel a Marta. V Papradne zostala len dcéra Viktória, v. Kališiková, a syn Ivan. Ten tu býva dodnes s manželkou Karolínou Grupáčovou a dvoma dcérami. Po čase sa vrátil aj druhý Michalov syn Ján, ktorý žil predtým v Bratislave.

Šimon a Emília Cabajová mali dvoch synov a dve dcéry – Boženu, Miroslava, Vieru a Stanu. Jedine syn Stano sa usadil v Papradne, druhý syn Miro sa oženil do Brvnišťa. V roku 2005 Stano predčasne zomrel, a tak tu zostala len jeho manželka Jana Santusová, syn s rodinou a do Papradna sa z Brvnišťa prisťahoval aj Mirov syn s rodinou.

Toto priezvisko bolo u nás zapisované v rôznych podobách. Moravus, Morava, Moravan,

Rodina Michala Moravíka, sediaci sprava Šimon Moravík, Michal Moravík, stojaci sprava uč. Moravík, Ivan Moravík, Ján Moravík a Šimonovi synovia Stano a Miro.

Rodina Michala Moravíka pri sedemdesiatke.

lín (1900 – 1980) žil v Koškovci v osade U Holienčikvo (U Gumíka). Jeho deti, dcéry a syn Stanislav, bývali už Pod Húbočou. Zomrel v roku 2019. V Papradne po ňom zostala manž. Amália Šamajová a synovia s rodinami. Ďalšia rodina Moravíkovcov mala prezývku L'achký. Ján Moravík a Mária Harišová bývali na hornom konci dediny. Z ich detí – František, Jozef, Kristína, Helena a Milan – odišiel z Papradna len Milan, ktorý sa oženil do Orloveho. Neskoršie sa do Považskej Bystrice presťahovala aj Helena. Kristína zomrela slobodná a bezdetná. Po Františkovi (1921 – 1989) a Anne Františkovej (1921 – 1989) a Anne Mičiarovej žijú v Papradne len dcéra Blažena, v. Uhliarová, a syn Milan s manž. Martou Papšovou a synmi. Dom Jozefa (1925 – 1998) a Heleny Trúchlikovej zostal v Papradne prázdny. Hoci mali päť detí (Ján, Daniela, Jozef, Mária, Alena), ani jedno z nich tu trvale nebýva.

Rozvetvenou rodinou Moravíkovcov u nás boli Štefan a Františka Majšíková. Ich traja synovia – Karol, Albín a Alexander žili v Papradne a dvaja – Klement a Vojtech v dospelosti žili mimo Papradna. Karol (1921 – 1999), ktorý sa oženil s Helenou Lališovou, býval na dolnom konci Papradna. Z piatich detí – Dušan, Miloš, Alena, Eduard a Ľubo, žijú dnes v Papradne len synovia Miloš, s manž. Annou Pilátikovou a rodinou, a Eduard sám (v roku 2020 mu zomrela manž. Oľga). Dušan zomrel ešte v roku 2012, no jeho syn má postavený dom v Papradne. Druhý Štefanov syn Albín (1927 – 1999) a Rozália Cabajová vychovali sedem synov. V Papradne zostali žiť iba dvaja z nich – Maroš

Na snímke zľava Štefan Mizerík, deti Viliam, Františka, manželka Agneša Kocárová.

s manž. Luciou Bulíkovou a deťmi a Miro s manž. Tretí Štefanov syn Alexander (1930 – 1999) a Anna Belejová mali len tri dcéry – Annu, Danu a Máriu.

K rodinám Moravíkovcov, ktoré sa v Papradne nezachovali, patrila napr. rodina Jozefa Moravíka a Erny Pilátikovej. Z ich detí – Ľudmila, Vladimír, Gašpar, Mária, Jozef a Kamil zostali v Papradne dcéry Ľudmila, v. Klabníková, a Mária, v. Majšíková. Zo synov len Kamil, ktorý zomrel mladý a slobodný (1951 – 1985).

Michel

V 17. storočí sa medzi valachmi v Setechove spomína Štefan Michlo. Jeho potomok sa mohol neskoršie prisťahovať do Papradna, lebo v roku 1780 je medzi sedliakmi v našej obci zapísaný Mihalík Jano. Správne má byť Michlík. V roku 1855 sa spomína Michel Karol, ktorý býva v dome č. 429, a v roku 1874 tiež Michel Karol, ktorý býva v Bartkoviech hoštáku pod Javorníkom. Michlovie rod žije u nás dodnes. (Podľa Š. Meliša)

V nedávnej minulosti bolo meno Michel u nás dosť početné. Zaujímavé je, že patrilo len jednej mnohodetnej rodine. Bola to rodina Vendelína Micheľa a Terézie Šamajovej so synmi – Vendelínom, Jozefom, Ignáčom a Františkom. Najmenej detí mal Vendelín s Paulínou Djasnikovou, a to dvoch synov – Karola a Milana. Naproti tomu sa Jozefovi a Márii Maliníkovej narodilo až päť synov a štyri dcéry – Karol, Jozef, Ján, Ľudovít, Štefan, Alžbeta, Emília, Elena a Mária. Ignác s Vilmou Bulíkovou vychovali šesť detí – Ivana, Martu, Vlastu, Darinu, Ignáca a Ladislava. A aj rodina Františka a Justíny Macháčovej bola viacdetná – patrili do nej deti Milan, Anna, Albína, Mária, Anton, Pavol a

Peter. A z tejto mnohopočetnej rodiny Michľovcov sa dodnes v Papradne zachovalo málo. Vendelínovi synovia z Papradna odišli a RD predali Jánovi Macošincovi. Aj dom po Ignáčovi má už nového majiteľa. V drevnici po Františkovi (na Košiaroch pri križi) bývali naposledy synovia Peter a Pavol. Obidvaja predčasne zomreli slobodní a bezdetní, Peter v roku 2007 a Pavol v roku 2020. V Papradne nájdeme už len Jozefových potomkov – syna Štefana s manž. Martou Zdurienčikovou, po Karolovi (1929 – 2001) a Kristíne Zboranovej syna Ľuboša s rodinou a rodinu po ich druhom synovi Karolovi (1955 – 2018).

Mizerík

Pôvodne toto meno znelo Mizera. Priezvisko Mizera sa medzi valachmi v Javorníkoch mimo Papradna spomína aj na Hornej Bečve vo Veľkých Karloviciach už v roku 1656. Najskôr pochádzal z našej obce. A v roku 1637 sa valach Mizera spomína aj v Štiavniku. Rod Mizeríkovcov bol v Papradne dávno pred rokom 1770. V tomto roku je u nás zapísaný sedliak Juraj Mizerík a v roku 1855 Štefan Mizerík. V roku 1874 nájdeme Mizeríkovcov v Maruškovciach i v Matišovciach grunte. V doline Koškovce je samota zvaná U Mizervo, ktorú podľa povesti založil bača Mizera, predok dnešných Mizeríkovcov. Tento rod trvá u nás dodnes. (Podľa Š. Meliša) Rod Mizeríkovcov sa v Papradne ku dnešnému dňu zachoval len v jednej rodine. Štefan Mizerík (1902 – 1977) a Agneša Kocárová mali tri deti – Františka, Viliama a Ľudovíta. V Papradne zostal len Ľudovít a ten tu žije dodnes s manž. Máriou a synom. Ich druhý syn je v Brne a dcéra v Prahe. Františka, v. Pavlíková, ktorá žila v Považskej Bystrici, spolu s manž. postavili dom na Záhradách, ale nasťahovala sa doň až jedna z ich dcér.

Magdaléna
a Ambro Balušíkovci

Ospravedlnenie

V Polazníku číslo 1/2021 sme v príspevku Najznámejšie rody v Papradne nesprávne uviedli, že Jozef Maliník, žijúci v Prahe, je zomretý, čo nie je pravda. Týmto sa pánovi Maliníkovi ospravedľujeme a želám mu pevné zdravie.

redakcia

Doplňeňe údajov o fľogu Mikudovcovo...

Ešte prvý jako prědzem g veci, chcel by som podakovac a vyjadric své uznaňje šetkým, kerí sa podujali na túto neľachkú úlohu – približic nám najznámejšje rody (fľogy) žijúce ve Papradne.

Mvoj prazdedo ból Jozef Mikudík, narodený v roku 1864. Spolu ze ženú Annú, rod. Zdurjenčik, mali dzeci: Mária, vyd.Šaržíková; Karolína, vyd. Možutíková; Pavlína, vyd. Truchlíková; Terézia, vyd. Križaníková; a najmladší Martin, kerý mal za ženu Katarínu, rod. Kolkusová. Dzeci: Helena, vyd. Uhliarová; spomenucí Gašpar a Albert. Gašpar ze ženú Filoménú, rod. Balušíková (Janáčka), mali dzeci: (okrem spomenutých Michala a Iza) ešče Ladislav – je priženený v Jesenici, a Mária, vyd. Macháčová, bývajúcá v Bystrici. Štefan Mikudík a Karolína, rod. Hikaník, mali okrem dvojčiek Heleny a Matildy a syna Ľudovíta, ešče céru Máriu a syna Fera, kerí žili áj z rodzinami blízo Topolčjan. No a bola tu ešče jedna vetva Mikudíkovcovo: Jozef Mikudík ze ženú Máriú, rod. Križaník, mali dzeci Rozáliu, vyd.Levčíková, a syna Jozefa (známy jako Minister), kerý mal ze ženú Františkú, rod. Možutíková, 3 dzeci: Vendelín, prescahovaný do Jesenice, jeho dzeci sú Jarka a Hanka a synovia Dušan a Ivan (obaja známí sklenári); Pavlína zemrela slobodná. Viktória, vyd. Hlúšková – jej dzeci: Zdena žije v Prešove, Jana v Púchove a Peter a Zuzana z rodzinú bývajú ve Papradne.

Izo Mikudík

Jozef Michel a Mária Maliníková

Kto je najmúdrejší na svete?

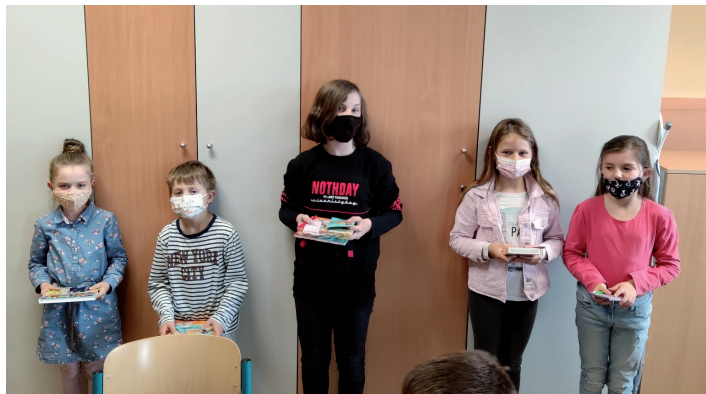
No predsa **VŠETKOVEDKO!** Aj napriek súčasnej neľahkej situácii sa i tento školský rok **1. decembra 2020** pokúsilo 33 žiakov 2. – 4. ročníka našej školy získať titul VŠETKOVEDKO, VŠETKOVEDKOV UČEŇ vo vedomostnej súťaži, ktorej organizátorom je Talentída, n. o. Žiaci sa zabavili na zaujímavých úlohách, precvičili si mozgové závitky a ukázali, ako vedia využiť v živote to, čo sa doteraz naučili v školských laviciach alebo za monitormi svojich počítačov. Každý súťažiaci dostal pekný diplom a ceruzku od Všetkovodka. Titul VŠETKOVEDKO sa podarilo získať až ôsmim z nich, ostatní sa museli uspokojiť s titulom VŠETKOVEDKOV UČEŇ. Titul **Všetkovodka školy** v tomto školskom roku patrí žiakovi 2. B triedy **Radkovi Hipíkovi**.

Vyhodnotenie výsledkov v rámci našej školy:

- 2. ročník:** 1. Radovan Hipík (2. B), 2. Gabriela Červencová (2. A), 3. Hanka Balušíková (2. B)
- 3. ročník:** 1. Viktória Trnčíková, 2. Kristína Levčíková, 3. Peter Klabník
- 4. ročník:** 1. David Říčka, 2. Eva Slosarčíková, 3. Marco Moravík.

ZŠ s MŠ Papradno

Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy **Hviezdoslavov Kubín** má u nás už dlhoročnú tradíciu a vysokú úroveň. Táto celoslovenská súťaž je pomenovaná podľa významného básnika Pavla Országha Hviezdoslava. Školské kolo sa uskutočnilo dňa 5.05.2021 a zúčastnili sa ho vybraní žiaci všetkých ročníkov I. stupňa (víťazi triednych kôl). Spolu 19 žiakov prispelo svojím prednesom poézie alebo prózy k príjemnej atmosfére súťaže. Hodnotil sa najmä výber textu, zvuková stránka reči, ovládanie textu a jeho prednes. Porota mala skutočne ťažkú úlohu pri vyhodnocovaní súťaže, vybrať tých najlepších bolo naozaj veľmi ťažké, lebo vynaložené úsilie všetkých súťažiacich evokovalo v nás krásne pocity. Na všetkých zúčastnených čakala pekná odmena a víťazi boli odmenení po-

tleskom, krásnou knihou, sladkosťami i diplomom. Prednesy boli pôsobivé, presvedčivé a originálne, všetci sme pri nich prežili krásne popoludnie. Najlepší sa umiestnili:

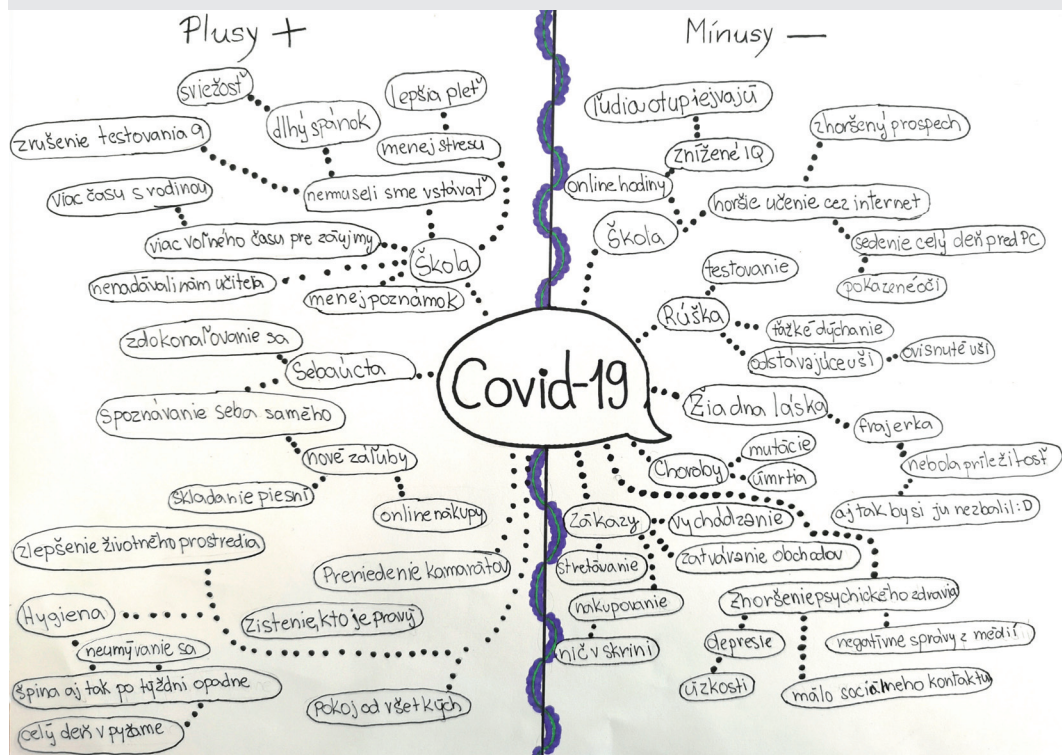
1. Hanka Balušíková – II. B (poézia), 2. Aleš Strašík – II. A (poézia) a Eva Zboranová – IV. trieda (próza), 3. Anna Říčková – III. trieda (próza), 4. Viktória Trnčíková – III. trieda (poézia)

Čestné uznanie

starostu obce Papradno Ing. Romana Španihela bolo tento rok udelené Martinovi Burdejovi za výborný prospech a správanie počas celej školskej dochádzky, za úspechy dosiahnuté v okresných a krajských súťažiach a za získanie ocenenia Talent Trenčianskeho kraja.

Takto vnímajú pandémiu naši žiaci

Ocenenie pre deviatakov

Dávid Bačík, Martin Burdej, David Zboran – za výborný prospech a správanie počas školského roka 2020/2021.

22. apríl je Deň Zeme

Čím ďalej tým viac si uvedomujeme, čo pre nás naša planéta znamená. Ale nie vždy sa k nej správame zodpovedne a chránime ju. Považujeme za samozrejmé dýchať čerstvý vzduch, piť krištáľovo čistú vodu, siať a žať úrodu. Naša Zem má mimoriadnu schopnosť regenerovať sa, ale jej možnosti sú tiež obmedzené. A kde je tá hranica únosnosti? Je dobre, že aspoň jeden deň v roku nás donúti uvedomiť si, čo všetko pre nás matka Zem znamená. A je dobre, že si to v plnej miere uvedomujú aj deti. Veď v ich rukách bude čoskoro budúcnosť našej planéty. V tento deň každá trieda našej školy spravila niečo užitočné pre svoje okolie. Lebo mať vedomosť o danom probléme a nič pre to neurobiť, je ten najhorší variant, aký môže byť. Preto sme všetci priložili ruku k dielu.

Prváci sadili kvety, robili papierové zemeľgule, pracovali s prírodninami. **Druháci** triedili odpad. **Tretiaci** zbierali odpadky v okolí školy a písali želania Zemi. **Štvrtáci** zbierali odpad v školskom areáli a upratovali.

Všetci s chuťou priložili ruku k dielu a bolo vidieť, že si uvedomujú, aké je to dôležité a potrebné. Ak zostanú takí zodpovední a uvedomelí, ako sú teraz, veru nemusíme mať obavy o budúcnosť našej krásnej modrej planéty.

Ocenenia žiakov ZŠ

Prvýkrát bola tento rok udelená aj pochvala riaditeľkou školy Mgr. Helenou Janasovou Samuelovi Kurnocíkovi zo 4. ročníka za výborný prospech, vzorné správanie a reprezentáciu školy v súťažiach počas celého prvého stupňa ZŠ.

Ocenení boli aj deviataci David Bačík, Martin Burdej, David Zboran za výborný prospech a správanie.

Absolventi 9. ročníka ZŠ s MŠ Papradno s triednou p. uč. Mgr. Annou Turičíkovou

Najlepší čitateľ roka

Počas celého školského roka 2020/2021 sa opäť tretiaci z našej školy usilovali o získanie titulu Najlepší čitateľ roka. Získať ho vôbec nebolo ľahké. Žiaci pred triedou prezentovali prečítané knižky a tohtoročný víťaz Šimon Hřebčík ich prečítal úctyhodných 12. Jeho čitateľské tempo sa snažili dobehnúť Oliver Pongrác a Peter Klabník, no ich výkon, 7 prečítaných kníh, stačil len na 2. miesto.

Ale víťazi sú vlastne všetci súťažiaci, ktorí siahli po knihe, pretože pri čítaní získali nových kamarátov, nové skúsenosti a prežili zaujímavé dobrodružstvá. A vďaka ich usilovnosti sa náš čitateľský strom pekne zaplnil novými lístkami. Želáme si, aby budúci rok bol ešte košatejší!

Všetkým čitateľom prajeme nezabudnuteľné chvíle strávené s najvernejším priateľom človeka - knihou, ktorý je pri vás vždy, keď ho potrebujete!

O cenu Dominika Tatarku

V máji sa konal už 18. ročník celoslovenskej literárnej súťaže **O cenu Dominika Tatarku**, ktorý každoročne vyhlasuje ZŠ v Plevníku-Drienovom na počesť slávneho rodáka. Petra Tarožiková, žiačka z ôsmej triedy, sa taktiež zapojila do súťaže so svojou prácou pod názvom **Metero 10**.

Napriek silnej konkurencii a počítačným Pet'kiným pochybnostiam sa porota poviedka zapáčila a právom jej udelila **Cenu MO MS v Považskej Bystrici**.
(za ZŠ dm)

Matematický klokan

nie je žiadny hrdina z komixu, ktorého najobľúbenejšou činnosťou je počítanie, ale najväčšia matematická súťaž na svete. Organizátorom súťaže v Slovenskej republike je Talentída n.o. Naši žiaci sa do súťaže zapájajú pravidelne aj vďaka výraznej podpore ZRŠ, ktoré prispieva na štartovné súťaže rovnou polovicou. Ďakujeme! V apríli tohto roku na našej škole súťažilo neuveriteľných 41 detí v 5 kategóriách Klokanko 1-4 a Školák 5. Spomedzi nich sa traja zaradili medzi úspešných riešiteľov, čo znamená, že predbehli aspoň 80% súťažiacich vo svojej kategórii. Sú to žiaci tretieho ročníka Peťko Klabník, Jakubko Hroško a Oliver Pongrác. Peťko Klabník si vyslúžil aj titul Školský šampión. Srdečne blahoželáme! V jednotlivých kategóriách sa na 1. mieste z triedy umiestnili títo žiaci:
Klokanko 1 – Ninka Priedhorská, Klokanko 2 – Radko Hipík, Klokanko 3 – Peťko Klabník, Klokanko 4 – Samuel Kurnocik, Školák 5 – Emma Jánošíková.

Prechádzka ku starému mlynu

Aj keď celý rok zúrila pandémia koronavírusu, v posledných mesiacoch sa uvoľnili opatrenia a konečne sme konečne mohli zažiť veľa dobrodružstiev. V máji boli predškóľáci na prechádzke pri starom mlyne, kde objavovali čaro minulosti. Pri počúvaní povesti Ako Šamajovci postavili tri mlyny, poznávali život našich predkov, ich prácu v mlyne. Deti rozprávanie veľmi zaujalo a chceli vedieť o mlyne viac.

Ku koncu školského roka sa na nás konečne usmialo slniečko a mohli sme spoznávať krásy našej obce Papradno. Predškóľáci sa vybrali smerom do Koškovca, rôznymi súťažami plnili úlohy na nájdenie pokladu, ktorý ukrýval strašný čert v lese.

V rozprávkovom vláčiku

Deň detí sme tento rok oslávili konečne bez obmedzení. Deti sa zúčastnili predstavenia s názvom Rozprávkový vláčik v podaní divadla Na traky. Cestovali sme spolu rôznymi zastávkami za zvieratami, kde sa komár prezliekol za slona, popletená koza nevedela prečítať zastávku a had potreboval okuliare, aby všetko videl správne. Zažili s ním kopec zábavy a smiechu. Okrem divadla mali deti pripravené rôzne súťaže, ktoré boli v réžii učiteliek. Darčekom boli diplomy a ruksaky plné rôznych dobrôt.

Bol to krásny deň

Dňa 20. mája nás navštívil ujo Tomík, s ktorým sme sa naučili ako sa správne recykluje odpad v predstavení s názvom Malý princ. Zaspievali sme si s ním piesne o recyklácii a o našej planéte Zem, ako sa treba o ňu starať a chrániť ju. Po predstavení sme sa presunuli na dopravné ihrisko, kde nás čakal kapor Karol a kaprica Karla. Deti boli prekvapené, keď ujo Tomík prišiel na chodúľoch, spoločne sme si zaspievali piesne a zatancovali na rôzne ukazovačky a detské piesne. Deti v utvorenom vláčiku tancovali a prechádzali popod jeho vysoké nohy ako cez tunel. Nakoniec nás prekvapil so svojou bublinkovou šou, keď vypustil medzi deti milióny bublinek od najmenších až po najväčšie. Táto šou bola plná smiechu a radosti, deti boli mokré, spotené, ale veľmi veľmi šťastné.

Cestou do Križovca

Niektoré deti z materskej školy si vybrali ľahšiu trasu smerom do Križovca. Po ceste spoznávali rôzne liečivé rastliny, kvety, stromy. Pomocou ďalekohľadu pozorovali okolitú prírodu. V cieľi sa osviežili pramenitou vodou z potôčika. Bola veľmi studená, no najradšej by sa v nej okúpali. Pomocou lúp a mikroskopov pozorovali život vo vode a hmyz. Dúfame, že nám počasie bude priať, aby sme takýchto krásnych dní zažili ešte mnoho.

Kolektív MŠ

VIVAT PODŽIARAN

Desať rokov s úsmevom

Človeku sa ani veriť nechce, ako tie dni bežia. Máme jún a ja chvalabohu môžem napísať, že sme sa opäť začali stretať, ba dokonca aj vystupovať. Aj keď tých vystúpení ešte nie je toľko, ako sme boli zvyknutí, sme radi, že zas môžeme tešiť všetkých ľudí okolo. A aby som nezabudla, jedna naša členka sa v apríli stihla premenovať. Marika, Jožko, ešte raz vám prajeme všetko len to naj na spoločnej ceste.

Teší ma, že naše prvé „vystúpenia“ boli v kostole. Stretávame sa čoraz vo väčšom počte na omšiach a aspoň tam si zaspievame piesne, ktoré kedysi zneli v našom krásnom kostolíku. Čím staršia pieseň, čím typickejšia pre nás, tým viac sa ľudia pridávajú a opäť znie ten viachlas, na ktorý si z kostola pamätám ešte z detstva. To boli prvé „lekcie“, kde sa deti postupne učili, počúvajúc starších, druhý hlas taký typický pre Papradno. Postupne chceme docvičiť staré „koscelové“, aby sme sa aj tam vrátili k tomu, čo nám je blízke. Ktovie, možno vymyslíme aj niečo viac. A ak by ste si ešte na nejakú spomenuli, ktorá sa u nás spievala, dajte nám vedieť. Radi sa ju naučíme. V piatok (25. 6.) sme nášmu páňkovi zaspievali na omši pri príležitosti 10. výročia jeho vysviacky a v nedeľu sme mu okrem tradičných piesní zaspievali aj jednu špeciálnu, ktorú sme vymysleli práve na túto príležitosť. Verím, že ho potešila,

ako aj sviatočná papradniarska vyšívaná košeľa. Nech ju vynosí v zdraví.

Už sa tešíme na príchod hodnotiacej komisie európskeho kola Dediny roka. Keďže sme nevedeli čo a ako s pandemiou, program, ktorý sme mali pripravený už na slovenskom kole, sme natočili a môžete si ho pozrieť aj v archíve TV Považie (<http://www.tvpovazie.sk/index.php/videoarchiv-3/na-povazi/ite-22114-28052021-papradno-bude-reprezentova%C5%A5-slovensko>).

Toľko sme sa nasmiali pri jeho natáčaní! Naše kroky viedli aj do Trenčína, kde sme vystupovali pri slávnostnom otvorení južného opevnenia Trenčianskeho hradu. Najväčším folklórnym sviatkom nielen pre nás, ale aj pre Papradno bol už 8. ročník jánjských slávností V srdci Javorníkvo. Na amfiteátri sme opäť stretli kamarátov z LH a FSk Javorníček z Hvozdnice, Mateja Kysela a SSK Dúbrava z Jasenice a našich najlepších susedov Jožka Pobočika a FSK Bukoviny z Brnišťa. Ďakujeme všetkým, že spolu s nami zvládli horúce počasie a vydržali až do konca. Naše deti z Podžiarančeka boli skvelé a každý účinkujúci prezentoval to, čo mu bolo najviac blízke. Javorníček opäť siahol po svojich tradičných piesňach, dokonca podľa starých záznamov nacvičili a štvorhlasne zaspievali jednu pieseň. A práve viachlasu

V závere scény si mohli diváci po dlhých rokoch pozrieť, ako približne vyzeral svadobný kroj v Papradne. Rekonštrukcii party a pvolky sme sa venovali spolu s Katkou Zdurienčikovou, ktorá zároveň pvolku aj zhotovila. Partu máme vďaka šikovným rukám Aničky Kulichovej.

foto: Dana Mahútová

vo vybraných dolinách Javorníkov sa v druhom doplnenom vydaní knihy Autentické hodnoty v Javorníkoch ukryté venoval v samostatnej kapitole Juraj Jakubík, vyštudovaný etnológ, a aj vďaka nemu sa môžeme dostať k starým piesňam. Súčasťou podujatia bolo uvedenie do života už spomínanej knihy, ako aj knihy Moje starosvetké Papradno od Štefana Meliša. Oficiálne sme tu uviedli do života i naše nové dvoj-CD. Ešte raz sa chceme poďakovať našim trom sudičkám – Gitke Bulíkovej, Danke Mahútovej a Zuzke Burdejovej, že nám stále pomáhajú a vždy od srdca poradia. Aj vďaka nim sú mnohé publikácie, texty, fotky, scénky vždy originálne a pekne spracované. Keď sme rozmýšľali, čo vymyslíme na festival my, povedali sme si,

že scénka nesmie chýbať. Ved' na nej sa najviac nasmejeme. Tak sme siahli po Jako mi husi zajali. Čo povieť, vedia to tí naši herci zahrať, pravda? Aj by ste im uverili, že to myslia vážne. Som rada, že mi konečne vyšlo jedno prekvapenie, o ktorom nevedel nik. Teda len Zuzka Burdejová, ktorá mi pomohla srdiečka prepašovať tak, aby o nich nik nevedel. Janko Kukurdik, ktorý ich vyrábal, tiež nič neprezradil, takže boli prekvapením pre všetkých Podžiarancov. Veru tak, vedúcou Podžiaranu som už 10 rokov. Ešte raz sa im chcem poďakovať, že sme taká skvelá partia, a verím, že nám to spolu ešte dlho vydrží. A do ďalších najmenej 10 rokov hlavne s úsmevom a dobrou náladou. Pretože sa nám nedalo osobne, aspoň na omšiach sme sa rozlúčili s našimi bývalými členmi Matúšom a Dominikom Lališom. Na cintoríne v Kotešovej sme zaspievali a rozlúčili sa aj s naším pánom doktorom Gabrišom, ktorý nás nečakane opustil. Navždy budeme na nich spomínať len v dobrom.

Lenka Jandušíková

Kosba a pasba

Kosba býval u nás „v horách“ úplne regulárny pojem. Tak tu od nepamäti nazývali obdobie kosenia tráv. Toto obdobie trvalo možno pol roka. Začínalo sa už v máji kosením d'ateliny a končilo sa niekedy v októbri, keď sa ešte kosievala otava. Pasba naproti tomu nebol zaužívaný pojem. Skôr sa hovorovalo „pasenie“ (kráv), alebo „isc na poľe“ (ísť na pašu s dobytkom), či „vyháňac na poľe“. Ja som si tento pojem pasba teraz vymyslel, lebo mi pasuje do krámu.

Buch, buch, buch!!! – rúčka cirokovej metly bubnovala na okno manzardky. Svitalo. Začal sa ďalší prázdninový deň. To mama mi cez leto robievala takýto budiček, keď z vonkajších schodov dočiahla metlou na okno izby na poschodí, kde som spával. Kravičky už boli odviazané a zatiaľ sa popásali pred domom a čakali na pastiera. Keď som zišiel do kuchyne, čakal ma na stole hrnček teplého mlieka a krajec chleba s maslom. Kedy musela vstávať ona, keď to všetko už nachystala, prebleslo mi hlavou. V polospánku som zhltnul chleba, vypil mlieko a bez slov som odchádzal. Žiadnych slov medzi nami nebolo treba. Už vtedy sme si bežne porozumeli aj bez slov. Popohnal som kravičky dolu Na riek, kde sa na lúčinke vedľa potoka zo dve hodinky pokojne pásli. Keď potom prvé zlaté nitky raňajšieho slnka zafarbili horu Maslíkov oproti, odkiaľsi prileteli veľké muchy a ovady. Kravičky, oháňajúc sa chvostmi dosýta napasené, sa samé pobrali domov. (Zavčasu ráno sa vyhánalo preto, lebo vtedy ešte nelietali muchy a ovady, ktoré počas horúčavy obťažovali dobytok pri pasení). Jój, paráda! – pomyslel som si v duchu, keď som dobytok priviazal v chlieve. Mám to za sebou! Idem si v tichosti ešte dať šľofika, pokým mama zas nevymyslí nejakú robotu. Tichučko som vošiel do pitvora, že idem bezhlučne rovno na poval a že periny budú možno ešte teplé. Keď som už - už chcel zdúchnuť, mama to zachytila svojimi periférnymi schopnosťami a z kuchyne ma ohlásila: „Nno, Jožo, ani si neľíhaj! Stano šól ráno pocme kosic na Kráčinu. Mosíš mu isc zaňjes jedzeňje, ľebo ráno si nišť ňezebral a na stole si zaból aj vodu.“ Kráčina bola najväčšia lúka na Šamajke. Ak to tak odhadnem, mohla mať rozlohu možno také štyri súčasné stavebné pozemky. Takže možno

Mama a malý Stanko, fotka možno niekedy z roku 1960, keď som ja ešte nebol na svete.

tak dvadsať či tridsať árov. (Zavčasu ráno sa kosievalo preto, lebo bola rosa a „za rosy sa lepšie kosí“). Nič som nepovedal, aj keď sa mi to moc neľúbilo. Lebo mame som nezvykol odvrávať a rešpektoval som ju akosi prirodzene bez toho, že by na mňa musela vyvíjať nejaký nátlak. Začal som si do plátennej kapsy ukladať nachystané jedlo a vodu. Vtom čosi zašramotilo v pitvore. „Aha, šak už je tu, už to aj pokosil, ňemosíš isc ňikam“. Fúúú!!! To bola úľava! Bez slova som sa nenápadne vytratil na poval a zababušil som sa do perín. Spánok však už akosi neprichádzal. Rozmýšľal som. Tak já, čo vlastne nemám žiadne iné povinnosti len pásť kravy, by som sa skoro sťažoval, že ma to nebaví a že sa mi to nechce. A môj starší brat, čo pricestoval včerajším večerným spojom až z Košíc, vstal ráno ešte za tmy a cez svitanie do prvého slnka pokosil najväčšiu lúku na Šamajke

na lačný žalúdok a bez vody! Už vtedy som ho bezvýhradne miloval. Tak veľmi, ako len mladší brat môže milovať staršieho. Ale až v tomto okamihu, presne v tento deň ráno o siedmej ma svojím príkladom naučil, čo to znamená niekoho si väziť. Ved' sami uznajte. Vyštudovaný inžinier. Dôstojník na Vysokej leteckej škole v Košiciach. (Inak povedané „absolvent“ alebo „špagát“, ako vtedy volali vojakov, čo išli na základnú vojenskú školu po ukončení civilnej vysokej školy. V uniforme bol veľký štramák. Ja som priebežne s obdivom sledoval, ako mu pribúdali „frčky“ a potom hviezdičky na výložkách uniformy vždy, keď prišiel domov. Keď sa vtedy niekto presadil alebo uplatnil na základnej vojenskej službe, hovorilo sa, že tú vojnu „žral“ alebo že „šplhal“. Ja určite viem, že on tú vojnu „nežral“. On sa len správal ku každému pokorne a férovo ako celý život predtým aj potom. A viem, že práve toto bolo tajomstvo jeho úspechu aj na vojne, aj v živote.) Aj teraz mohol celý víkend stráviť inak a venovať ho len sebe. Ale on cestoval šesť hodín, či koľko sa z Košíc cestuje. Lebo vedel, že mama a otec, ktorí už vtedy mali svoje roky, jeho ruky potrebujú. A jeho malý brat potrebuje od neho športový časopis ŠTART a cukríky TRNAVSKÉ FURÉ, ktoré boli ináč pekne hnusné, ale mne chutili len preto, že boli od neho. Keď som nakoniec pri takýchto

myšlienkach znovu zadriemal, ani som nepostrehol, že aj on si ľahol na vedľajšiu posteľ trošku vyrovnať si údy od pokosenej Kráčiny... Zdalo sa mi, že som ani nespál, keď nás opätovne zobudila rúčka cirokovej metly: „Nno, chlapčiská, už treba stávac! (ako teby sme doteraz spali). Jožo, ty choj poroztriasac (pokosenu trávu) na tú Kráčinu. A ty, Stano, choj Podosičie pohrabac (seno) do rojvo, aby sme to popolodni zhodzilí na uherky (kôpky) a predvečerom ponosilí do stodoly. Ľebo večér, kec prídze ocec z roboty, že mosíce isc kosic do Pľeša. Na druhý týždzeň zas ľhásia búrky, aby sme to čím skôr sicľhí uchycic do stodoly. Já ešte čosi uvarím, zavesím dve práčky a prídzem hrabac za tebú.“

Takto nejako žila naša rodina Podjavorníkom. A tak vlastne žili všetky rodiny a takmer všetci ľudia, čo tam bývali a prevzali takýto spôsob života a spôsob hospodárenia od predchádzajúcich generácií. Od rána do večera v pracovnom nasadení. Hovorilo sa tomu aj „od cmy do cmy“. Odmenou bola úžasná fyzická kondícia, z ktorej vlastne doteraz žijeme, čistá hlava a pokoj v duši. A takéto bývali moje prázdniny. Vtedy som sa sťažoval, že sa mi neľúbia, a chcel by som inakšie. A teraz spomínam na tie časy s neopísateľnou nostalgiou a nekonečnou láskou. Tak ako na tých mne navždy drahých, o ktorých som tu písal.

J. Trulík

Stratenec

Druhú májovú nedeľu sa na Stratenci konala spomienka na ukončenie druhej svetovej vojny. To, že ľudia na tieto udalosti nezabudli a s vďakou v srdci si spomínajú na hrdinstvá známych aj neznámych vojakov, ktorí položili svoj život za našu slobodu a mier, pripomínajú vence položené pri Troch krížoch.

(zb)

Zuzana Hrebičková s prestížnou cenou

Divadlo, kde zrak nehrá žiadnu rolu

Divadlo Zrakáč je skupina amatérskych hercov, prevažne nevidiacich a slabozrakých. Od roku 2010 má na svojom konte 5 inscenácií, z toho dve autorské: Rómeo a Júlia 2010, Študentove šibalstvá, Jubileum, Vzťahovačky a Ste medzi nami. Pri príležitosti 10. výročia vzniká nový, experimentálny projekt Zracast (séria podcastov).

Od roku 2019 divadlo pôsobí na doskách SND (modrý salón). Okrem pravidelného hostovania v DABe v Nitre si herci zahrali aj v Levoči, Bernolákove, na festivale Divné veci v Starej Turej či na medzinárodnom festivale BIT (Blind In Theater) v Záhrebe.

Ste medzi nami

S aktuálnou autorskou inscenáciou „Ste medzi nami“ pôsobí na doskách Slovenského národného divadla, kde mala premiéru v roku 2019 a do roku 2021 šesť repríz. Počas príprav inscenácie sa vyformovalo aj hudobné zoskupenie Katarakta, ktoré je súčasťou predstavenia – spev – Zuzana Hrebičková, rodáčka

z Papradna žijúca v Bratislave. Inscenácia je kolážou na prvý pohľad banálnych životných situácií. Rôzne pohľady na svoje „špecifikulum“ sa herci pokúšajú vyjadriť výstupmi inšpirovanými skutočnými udalosťami, no s nadhľadom a s dávkou humoru.

Zracast

Je projekt, ktorý vznikol minulý rok pri príležitosti 10. výročia

divadla a situácie s ochorením COVID-19. Vznikol za podpory MKSR.

Séria podcastov ZRACAST je ďalším experimentálnym počínom so snahou kolektívu Divadla Zrakáč demonštrovať, že človek aj napriek zdravotnému znevýhodneniu má úplné právo na plnohodnotné začlenenie sa do spoločnosti. Za tento počín boli ocenení prestížnou Novinárskou cenou 2020. Takto projekt Zracast opísala odborná porota: „Zracast hovorí o živote nevidiacich a slabozrakých, o odúravaní hraníc a predsudkov, ktoré máme voči znevýhodneným skupinám. Pomáha nám lepšie si uvedomiť, že nevidiaci

sú medzi nami, aj to, ako málo informácií máme o tom, ako žijú a s čím majú najväčšie problémy. Podcast Zracast má veľkú informačnú dôležitosť nielen pre nevidiacich, ale pre všetkých, ktorí chcú spoznať život za pomyselnou tmou. Prinášajú nám „svetlo“ do poznania ich života.“ Aktuálne pracujú na II. sérii Zracastu – vyšli už dva diely z tejto série. Podcasty je možné vypočuť si na YouTube, Spotify, Anchor a Apple platformách. Okrem novej série podcastov má divadlo tento rok naplánovanú adaptáciu inscenácie Ste medzi nami do rozhlasovej podoby, na ktorej bude spolupracovať s RTVS a SND. (dm)

PAPRADNO KEDYSI a DNES

„TENTO KRÍŽ BOL POSTAVENÝ NA ČEŠŤ A SLÁVU BOŽIU Z MILODAROV VERIACICH“ - tak je uvedené v nápise na ňom. Posvätil ho Michal Borčín, ktorý bol v rokoch 1936 – 1940 dvadsiatym kňazom a správcom (administrátorom) v našej farnosti.

Kríž je zhotovený z pieskovca a ako je uvedené v spodnej časti podstavca, vyhotovil ho p. Krúpa z Trenčína.

Kríž je zreštaurovaný do pôvodného stavu. Pri mechanickom a chemickom čistení bolo objavené aj pôvodné zlátenie.

Nevhodnými cementovými výsprávkami a farebnými nátermi sa stal nepriepustným a rozpadal sa, čím vznikol väčší úbytok kameňa, ktorý bolo potrebné nahradiť novými plombami, ale v menšom rozsahu. Po očistení boli z kríža zábalmi odstránené dažďami usadené soli a sedimenty.

Kríž je teraz napustený spevňo-

vacím a hydrofóbnym náterom. Verím, že aj naďalej bude tento kríž, ako naše dedičstvo, skrášovať našu obec.

M. Moravíková

Ďakujeme Mirke Moravíkovej, ktorá reštaurovanie kríža vykonala, ale aj všetkým, ktorí sa podieľali nielen na realizácii, ale prispeli aj finančne.

Samozavlažovací systém na ihrisku TJ Žiar Papradno

Neuveriteľné sa stáva skutočnosťou. Naši futbalisti sa v sobotu ráno 26. júna 2021 zišli, aby začali s prácami na automatickom zavlažovaní svojho ihriska. Ešte predtým si dali vypracovať cenové ponuky na automatický zavlažovací systém nášho futbalového ihriska. Vzhľadom na to, že najnižšia cenová ponuka predstavovala sumu 16 000,00 €, rozhodli sa vybudovať zavlažovací systém svoj-pomocne s podporou obecného zastupiteľstva, ktoré na svojom zasadnutí prislúbilo uhradiť faktúru za potrebný materiál. Pomôžu aj sponzori.

Ich viac ako deväťhodinovú prácu zachytávajú nasledovné fotografie. „Nebolo to ľahké, čaká nás ešte kopec roboty, ale nevzdáme sa. Držte nám palce!“ hovorja futbalisti. O ďalšej etape prác a ich dokončení sa dočítate v nasledujúcom čísle Polazníka.

Hospodár TJ Žiar Papradno Jaro Ďuriš

Turisti v Nízkych Tatrách

18.- 20. júna 2021 sa turisti z Papradna vybrali na predĺžený víkend do Liptovského Jána. Cestovali autobusom a vlakom. Len tí, čo mali chuť bicyklovať, išli autami a okrem bicyklov viezli aj konzervy, mäso, zemiaky a iné dobroty, lebo v batohoch by to neunesli. Program pre 25-člennú skupinu bol pestrý. Cyklisti prešli Tichú a Kôprovú dolinu a okolie Čierneho Váhu, ostatní vyšli pešo do Svivského sedla alebo sa odviezli do Vlkolínca, či na Čertovicu. Každý podľa svojich schopností a možností. Niektorým sa ušla zmena v kuchyni. Varili tradičné bravčové mäso z konzervy na cibulke so zemiakmi a uhorkou, kotlíkový guláš, nechýbali chlebíky a „chleba s mascú a cibulú“. Po túre a dobrom jedle sa chladili v jánskej kadi a termálnom bazéne v hoteli Máj. Teplé počasie umožnilo sedenie vonku dlho do noci. Nechýbala dobrá nálada pri rozprávani zážitkov a príhod. (hg)

Pozvanie do Dallasu

V priestoroch záhrady nášho pohostinstva Dallas sa bude konať 24. júla tradičná súťaž vo varení kotlíkových špecialít. Srdečne vás všetkých pozývame, prídte ochutnať naše špeciality a zabaviť sa pri živej hudbe (kým nám to korona dovolí).

Memoriál Jozefa Vachalíka

17. 7. 2021 sa uskutoční na futbalovom ihrisku v Luhoch 9. ročník Memoriálu Jozefa Vachalíka. V zápasoch sa stretnú družstvá mužov a starých pánov TJ Žiar Papradno a TJ Slovan Brvníšte. O občerstvenie bude postarané. Tešíme sa na vašu návštevu.

Policajný zbor s deťmi

Tento rok nás prišli navštíviť do materskej školy príslušníci Policajného zboru z Považskej Bystrice aj so svojimi policajnými psami. Ján Lutišan s kolegami porozprával a poukazoval deťom všetky potrebné nástroje a pomôcky pri výkone svojho povolania. Deti si mohli poobzerať putá, zastavovací terč, obušok, ale aj iné veci potrebné pre pravého policajta. Videli ukážku práce policajného psa Tibora, ako dokázal v sekunde spacifikovať útočníka. Priviedli so sebou aj malé policajné šteniatko, ktoré sa páčilo nielen deťom, ale aj učiteľkám. Asi najväčším zážitkom pre deti bolo, keď mohli sedieť a šoférovať policajné auto, poobzerali si všetky možné funkcie v aute a keď spustili policajné sirény, vtedy aj tí najväčší nezbedníci stáli s otvorenými ústami. Toto je a vždy bolo snom nielen chlapcov, ale aj dievčat. Ďakujeme celému Policajnému zboru v Považskej Bystrici. Deti si odniesli nielen mnoho zážitkov, ale dokonca aj milý darček policajné pexeso.

Hasiči nezabúdajú

Na sviatok sv. Floriána členovia DHZ Papradno na cintoríne vzdali česť pamiatke Františka Mitického, zakladateľa hasičského zboru v Papradne. Rovnako si zapálením sviečky a minútou ticha uctili všetkých svojich zosnulých hasičov a hasičky.

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing. Věra Lališová, e-mail: viera.lalisova@csspapradno.sk, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošincová, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petříková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povolene Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Cena výtlačku:** bezplatne.